

ת"פ 60708/11/19 - מדינת ישראל נגד עלאא אבו ערישה, סאמר דרוויש, מהראן מנאע

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 60708-11-19 מדינת ישראל נ' אבו ערישה (עציר) ואח'

לפני כבוד השופט דניאל פיש

המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשמים

עלאא אבו ערישה (עציר)

סאמר דרוויש (עציר)

מהראן מנאע (עציר)

בשם המאשימה: עו"ד ח'אלד חכרוש

בשם הנאשם 1: עו"ד עאדל בוראת

בשם הנאשם 2: עו"ד מוחמד מסארווה - סנגוריה ציבורית

בשם הנאשם 3: עו"ד זהר ארבל

גזר דין

1. הנאשמים הודו במסגרת כתב אישום מתוקן, שלא כלל הסדר אודות העונש, בביצוע עבירות של שוד בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 402(ב) + 29 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "**החוק**"); תקיפת זקן לפי סעיף 368 ו' (א) + 29 לחוק והפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו לפי סעיף 275 לחוק (נאשמים 1 ו-2).

2. על פי האמור בכתב האישום המתוקן, המתלונן שהוא יליד 1942, מתגורר בבניין דירות בחיפה. ביום 6.11.19, החליטו הנאשמים להיכנס לדירתו ולשדוד את רכושו. בשעה 21:00 באותו יום, עת שהה המתלונן בגפו בדירה, הגיעו הנאשמים לפתחה, כשהם רעולי פנים, עוטים כפפות שברשותם סולם, כאשר נאשם 1 מחזיק סכין בידו. הנאשמים נקשו על הדלת וכשנפתחה על ידי המתלונן, דחף אותו הנאשם 1, הוביל אותו לסלון וקירב את הסכין לצווארו. הנאשמים 2 ו-3 הצטרפו ונכנסו לדירה גם הם. הנאשמים איימו על המתלונן, הטילו עליו אימה, דרשו ממנו לשמור על שקט ואמרו לו למסור להם את כספו. נאשם 1 אחז בו ואחד הנאשמים הכה אותו מכת אגרוף באפו. נאשם 1 המשיך לאחוז במתלונן, בעוד נאשמים 2 ו-3 ערכו חיפוש בדירה. המתלונן, עקב חששו מפני הנאשמים אמר להם לקחת כל דבר שהם רוצים, אך הם המשיכו לחפש את הרכוש בדירה. משלא עזבו ניסה המתלונן להתנגד למעשיהם

עמוד 1

ובתגובה אחד מהנאשמים 2 ו-3 הכה את המתלונן במכת אגרוף בפניו מתחת לעין שמאל ונאשם 1 הכה את המתלונן וגרם לו לחבלה בגבה שמאל. בהמשך נאשם 1 סתם את פיו של המתלונן וכפת את ידיו באמצעות סרט דביק מסוג מסקינגטייפ ואיים עליו שאם יזוז - ימות. נאשם 1, הכניס את ידו לתוך כיסו של המתלונן והוציא משם את ארנקו שהכיל המחאות כסף. אחד מהנאשמים 2 ו-3, נכנס לחדר אחר ונטל מתוכו כספת שהם ניסו לפתוח באמצעות מכות פטיש, ומשלא הצליחו, ניגשו למתלונן ודרשו ממנו לפתוח את הכספת. המתלונן ציין שאינו זוכר את הקוד ואז תקפו אותו הנאשמים באמצעות מכות וסטירות. בסביבות השעה 21:30, הנאשמים נטלו מהדירה את הכספת, תכשיט מזהב ומשקפיים ונמלטו. מיד לאחר יציאתם, נאשם 3 נעצר על ידי שוטרים ואילו נאשמים 1 ו-2 ברחו במעלה המדרגות ונאשם 1, השליך את הכספת לעבר אחד השוטרים. כעבור זמן קצר גם נאשמים 1 ו-2 נעצרו בתוך הבניין.

טיעוני המאשימה לעניין העונש

3. המאשימה הדגישה את ההיבט החמור בעבירות שוד שמבוצעות כלפי קשישים (ע"פ 1864/11 עזיז דוידוב נ' מדינת ישראל, ע"פ 1233/15 מזערו נאג'ד נ' מדינת ישראל). נטען שבית המשפט העליון הדגיש את הצורך לנקוט בענישה מחמירה כלפי מבצעי עבירות שוד בדמות מאסרים ממושכים. נטען שבמקרה דנן, הנסיבות מעידות על חומרת המעשים, כאשר אין מדובר באירוע ספונטני, אלא מעשה מתוכנן בו פעלו הנאשמים בצוותא והטילו אימה ופחד על המתלונן. הוזכרו ממצאי תסקיר הנפגע בעניין המתלונן, בעיקר בתחום הנפשי. נטען שיש להביא בחשבון גם את הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה ולא רק הנזק בפועל.

4. אזכרו המקרים הבאים:

- ת"פ 31852-02-12 מדינת ישראל נ' שחאדה; שם הנאשם יחד עם אחר שדד קשישה בת 82. הם התנפלו עליה כשנכנסה לדירתה ותקפו אותה באופן שאחד מהם לחץ בכוח על פיה, ונדחפו שיניה התותבות אל גרונה. לאחר מכן כפתו אותה, חסמו את פיה בנייר דביק ונטלו מדירתה כספים. הערכאה הדיונית קבעה מתחם ענישה של 9-13 שנים בפועל, ונגזרו על הנאשם 10 שנות מאסר בפועל.
- ע"פ 7961/07 מדינת ישראל נ' שכטר; שם נאשם ששדד עם עוד שניים קשישה ששהתה בגפה בדירתה, תוך כדי התעללות בה במשך מספר שעות וגרימת חבלות קשות שהצריכו את אשפוזיה. הערכאה הדיונית גזרה על הנאשם 11 שנות מאסר בפועל ועונשו הוחמר בערעור ל-13 שנות מאסר בפועל.
- ע"פ 8788/08 זיאד נ' מדינת ישראל; נאשם ששדד יחד עם אחר קשישה לאחר שפרצו לדירתה וחבלו בה באכזריות. הוטלו עליו 9 שנות מאסר בפועל והערעור נדחה.

5. המדינה טענה שבמקרה זה יש לקבוע מתחם ענישה שבין 9-13 שנות מאסר. ביחס להטלת העונש בתוך המתחם, נטען שיש להטיל עונשי מאסר ברף העליון ולגבי נאשם 2, להפעיל את המאסר על תנאי במצטבר.

טיעוני הנאשמים לעונש

6. ב"כ הנאשם 1 טען שאין למצות את הדין עם הנאשמים, כאשר שלושתם לקחו אחריות מלאה והודו בהזדמנות הראשונה, ובין היתר חסכו את עדות המתלונן ויתר עדי התביעה. נטען שההודעה מגלמת חרטה כנה ואמתית. נטען שהמקרים שהוזכרו על ידי המאשימה חמורים יותר בהרבה מאשר המקרה דנן.

7. הסנגור אזכר מקרים שלטענתו דומים יותר למקרה דנן:

- ע"פ 6202/10 **מדינת ישראל נ' ולדיסלב ישראלוב** (15.03.11), באותו מקרה הנאשם שדד את המתלונן, יליד 1931, לאחר שאיים עליו בסכין וקשר את ידיו באזיקונים שהכין לאחר סיור ראשוני בדירה. כמו כן, הוא גם כיסה את ראשו של המתלונן באמצעות כובע צמר. תוך כדי השוד המתלונן נלקח למכשיר כספומט בניסיון להוציא כספים. הנאשם נידון ל-30 חודשי מאסר בפועל בערכאה הדיונית, שהוחמרו ל-42 חודשי מאסר בערעור.

- בע"פ 3307/08 **מדינת ישראל נ' טועמי** (04.03.09); נאשם שהגיע רעול פנים, מצויד בסכין על מנת לשדוד זקן בדירתו, תוך כדי הפעלת אלימות ואיים גם על אשתו, נידון ל-30 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון העיר שעל פניו, העונש שהוטל היה מקל מדי, אך בעקבות תסקיר חיובי שהוגש, לא התערב בתוצאה.

- בע"פ 1261/15 **מדינת ישראל נ' יוסף-דלל** (03.09.15); ארבעה נאשמים חברו לשדוד אישה מבוגרת שעסקה בקיבוץ נדבות ולשם כך רקמו תכנית שבמסגרתה נשדדה כאשר הסיעו אותה. באותו מקרה בוצעו עבירות נוספות לאחר מכן על ידי אותו נאשם שהפר הוראה חוקית וגרם לשיבוש מהלכי משפט. בית המשפט העליון קבע מתחם ענישה הולם בגין התיק העיקרי שבין 30-60 חודשי מאסר בפועל והטיל עונש של 42 חודשי מאסר בפועל. זאת, לעומת 30 חודשי מאסר בפועל שהוטלו בערכאה הדיונית.

- בע"פ 2800/08 **מדינת ישראל נ' דוידוב** (21.07.08), נטען ששם נאשמים בעלי עבר פלילי מכביד שדדו תוך כדי איומים את המתלוננת שהייתה בת 83 בביתה, שם שהתה לבדה. נגזרו על אחד 32 חודשי מאסר בפועל ועל השניים האחרים 24 חודשי מאסר בפועל. בערעור על הנאשם העיקרי נגזר 60 חודשי מאסר בפועל ועל האחרים 36 חודשי מאסר בפועל.

- בע"פ 5476/12 **מדינת ישראל נ' טארק חוסיין** (23.10.12); שוד קשישה בביתה באישון לילה, על ידי שני

הנאשמים. על שני הנאשמים, שאחד מהם היה שוהה בלתי חוקי, הוטלו 30 חודשי מאסר בפועל ו-18 חודשי מאסר בפועל בהתאמה. בערעור הוחמרו העונשים ל-48 חודשי מאסר בפועל ו-36 חודשי מאסר בפועל.

8. באשר לפסיקת העונש בתוך המתחם, נטען שיש לקחת בחשבון את הנסיבות האישיות המיוחדות של נאשם 1, כפי שעולות מהתסקיר ואת עדות אמו שנשמעה בבית המשפט, שתיארה את קשיי המשפחה והיות ואחיו חולה במחלת לב. כמו כן, נאשם 1 כעת נמצא בתכנית הכנה לטיפול בהתמכרויות. הובאה הסכמה להטלת פיצוי לטובת המתלונן, אך נטען שנזקיו אינם במדרג הגבוה.

9. ב"כ הנאשם 2, הצטרף לטיעונים וביקש להזכיר שהענישה היא אינדיבידואלית.

אוזכרה הפסיקה הבאה:

- ע"פ 6055/18 **שלמה אדרי נ' מדינת ישראל** (16.05.19); בגין שוד קשישה על ידי המערער הוטלו 38 חודשי מאסר בפועל. הערעור נדחה. יוער כי יוחסה לנאשם עבירת שוד לפי סעיף 402 (א) לחוק. הערעור נדחה.

- ע"פ 4777/17 **פלוני נ' מדינת ישראל** (10.01.18); הוטלו 40 חודשי מאסר בפועל על הנאשם בעקבות הרשעתו בשוד אלים של קשיש בן 83 ברחוב, תוך כדי הפעלת אלימות כלפיו. ערעור המערער נדחה.

10. ב"כ הנאשם 2, הוסיף וטען שבגין העבירה העיקרית, מתחם הענישה נע בין שנה ועד ל-4 שנות מאסר. צוינו נסיבותיו האישיות של הנאשם 2, שהוא בן 24, הצעיר מבין שלושה אחים. מצב משפחתו אינו פשוט, כאשר אביו מכור לסמים והוא גדל בבית ונחשף לאלימות בגיל צעיר. נטען שהנאשם מעוניין לשים את עברו הפלילי מאחוריו. כיום הוא מאורס ומנסה לפתוח בדף חדש. הסנגור ביקש שהמאסר על תנאי יהיה בחופף במלואו או בחלקו.

11. ב"כ הנאשם 3, הצטרף לטיעונים והוסיף שמבלי להקל ראש, אין מדובר בעבירה שתוכננה באופן מקיף. נטען עוד שבניגוד לפסיקה שהובאה על ידי המאשימה, לא הופעלה אלימות קשה כלפי המתלונן, וכן נטען שבאותם מקרים ניהלו את ההליכים בשונה מהמצב כאן, שהנאשם בחר שלא לנהל את ההליך ותחת זאת הודה בביצוע העבירות. נטען שהמקרים שאוזכרו על ידי הסנגורים, מתאימים יותר מבחינת נסיבותיהם מאשר המקרים שאוזכרו על ידי המאשימה. הוזכר שלנאשם עבר פלילי, אך שהוא גדל בנסיבות חיים לא פשוטות והוא מנסה לשקם את חייו.

דברי הנאשמים

12. כל אחד מהנאשמים הביע צער על מעשיו וביקש סליחה מהמתלונן. הנאשמים הביעו בושה על השוד שביצעו.

העבר הפלילי

13. לנאשם 1, הרשעה משנת 2014, בגין עבירה לפי סעיף 333, 335 (א)(2) לחוק העונשין ותקיפת שוטר. הוא נדון ל-10 חודשי מאסר בפועל. כמו כן, בגין עבירה נוספת של החזקת סמים לצריכה עצמית, נדון למאסר על תנאי בשנת 2021.

14. נאשם 2, הורשע בעבר בחמישה מקרים, שהאחרון בהם הוא בינואר 2020 (החזקת סכין) ונדון לתקופת מאסר של 21 ימים. בעברו, עבירות נוספות, כגון גניבה מרכב והתפרצות ועבירות סמים, בגין נדון לתקופות מאסר שונות. כמו כן, לחובתו מאסר על תנאי, בר הפעלה, בן 8 חודשים מיום 10.01.18, בת"פ 26722-08-17, מבית משפט השלום בחדרה.

15. לנאשם 3 יש ארבע הרשעות קודמות, כאשר הוא הורשע בפעם האחרונה בשנת 2018 בעבירה של איומים, היזק לרכוש ותקיפה סתם של בן-זוג וכן תקיפה הגורמת חבלה של ממש בבן זוג והוא נדון ל-14 חודשי מאסר בפועל. כמו כן, לחובתו עבירות נוספות בגין ריצה תקופות מאסר שונות.

ראיות נוספות לעונש

16. המאשימה הגישה תמונות של המתלונן, מהן ניתן לראות את הפגיעה בפניו, שלא הצריכה אשפוז.

התסקירים

17. באשר לנאשם 1 עלה שהוא בן 26, רווק וסיים 12 שנות לימוד. טרם מעצרו עבד במשך 4 שנים בחברה לשירותי אבטחה, סאונד והגברה והתגורר בבית אמו בפורדיס. הוא החל לעבוד בגיל 16, בזמן שעוד למד. בהיותו בן 19, בשנת 2014, ריצה עונש מאסר במשך 10 חודשים. הוריו התגרשו בהיותו בן 9 ואביו נפטר בשנת 2012. צוין שהוא סעד את אביו בעת מחלתו, עד לפטירתו. כמו כן, ישנו הליך נוסף העומד נגדו בבית משפט השלום בחדרה, שהוגש בשנת 2019.

הוא תיאר שהרקע לביצוע העבירות הנוכחיות הינו התמכרותו לסם מסוג קריסטל ואקסטזי ושימוש מופרז בסם באותה תקופה וכי השוד נועד כדי לממן סמים. נאשם 1 טען שנגרר אחרי נאשמים 2 ו-3, שתכננו את השוד. בתסקיר טען, שבמהלך השוד ניסה להגן על המתלונן מפני חבריו, למרות שהודה שנתן לו מכה בפניו. תואר שבמהלך המעצר הוא משתתף בהצלחה בתכנית הכנה לטיפול בהתמכרויות, החל מחודש מאי ושולב גם בתכנית לימודית. בהערכת הסיכון צוינה רמת סיכון גבוהה להישנות ביצוע העבירות, רמת מסוכנות בחומרה בינונית-גבוהה. לסיכומו של עניין, לא הוצעה חלופה למסגרת עונשית או שיקומית.

18. תסקיר נפגע הוגש ביחס למתלונן. המתלונן תיאר את החוויה הקשה שעבר בידי הנאשמים. צוין שהוא בן 78 ושהפגיעה ערערה את תחושת המוגנות והביטחון הבסיסית שלו והחמירה את בעיותיו, לרבות בעיות בריאותיות. הוא תיאר חרדות רבות מהן הוא סובל מאז המקרה. הומלץ בין יתר רכיבי הענישה, להטיל על הנאשמים פיצוי כספי משמעותי לטובת המתלונן.

דין

19. כל הנאשמים עצורים מיום 06.11.19.

20. הערכים החברתיים המוגנים שנפגעו היו שמירה על ביטחון הציבור וקניינו, וביתר שאת ביטחונם של המבוגרים בחברה (ע"פ 1864/11 עזיז דוידוב נ' מדינת ישראל, ע"פ 1233/15 מזערו נאג'ד נ' מדינת ישראל). כמו כן, קיימת חומרה מיוחדת בכך שהעבירות בוצעו כלפי אדם בביתו. הפגיעה בערכים המוגנים, בהתחשב בכל האמור, הייתה יחסית חמורה. באשר לרכיב התכנון, התקיים תכנון בסיסי כדי לאפשר את השוד, זאת אומרת הסתרת פנים והכנת סכין ועוד אביזר (אותו סולם שנוכחותו לא הוסברה). עם זאת, לא נראה שמדובר בתכנית מפורטת מאד ועל פי הטענה, הקורבן נבחר באקראי. חלקו היחסי של כל אחד מהנאשמים שווה, כאשר העבירות בוצעו על ידי כולם בצוותא חדא. נגרם נזק לקורבן, בעיקר נזק נפשי שתואר בתסקיר הנפגע. הנאשמים יכלו להבין את הפסול במעשיהם ולהימנע מהם. יוער שעם כל החומרה שיש לייחס למעשי הנאשמים, המקרים שהוזכרו על ידי המאשימה חמורים יותר מבחינת נסיבותיהם. מכל האמור, הגעתי למסקנה שמתחם הענישה ההולם נמצא בין 40 עד 50 חודשי מאסר בפועל. באשר לפסיקת העונש בתוך המתחם, לטובת הנאשמים יש להחשיב את הודאתם המוקדמת ונטילת האחריות מצידם, וביחס לנאשם 1, המהלכים הראשונים שנקט מאז מעצרו לשיקום.

אשר על כן, אני מטיל עונשים כדלקמן:

21. על כל אחד מהנאשמים 45 חודשי מאסר בפועל, כאשר מתקופה זו תנוכה תקופת המעצר החל מיום 06.11.19;

מאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים, למשך 3 שנים, כאשר התנאי יופעל במידה והנאשמים יבצעו עבירות רכוש או אלימות מסוג פשע;

המאסר על תנאי בן 8 חודשים התלוי ועומד, נגד הנאשם 2 בתיק בת"פ 26722-08-17, מבית משפט השלום בחדרה, יופעל מחציתו בחופף ומחציתו במצטבר.

כל אחד מהנאשמים ישלם פיצוי למתלונן, בסך 10,000 ₪, לתשלום עד ליום 31.12.2021.

זכות ערעור תוך 45 יום הודעה לנאשמים.

ניתן היום, י"א אדר תשפ"א, 23 פברואר 2021, בהעדר הצדדים.